XXIX. évf. Vasárnap, 1915. február 28. 9. szám.

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési dij: egész évre helyben 6 korona. Előfizetési dij: egész évre vidéken 7 korona. Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési dij petitsoronként 12 fillér. Nyilttérben egy sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában.

Előbb: „DÉLVIDEKI NEMZETŐR"

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET" HIVATALOS KÖZLÖNYE

KÖNYVTÁRA

TAVASZVÁRÁS.

A háboru tele oszlik. A napsugár szép szinei világitanak s a kihalt fák száraz galyain szinte áttetszően duzzadnak a rügyek

Jön a tavasz. A tavasz, amikor ekét kell akasztani a földbe és magot kell vetni az éhes talajba.

Eletet kell termelni az élőknek. Az élet termelése pedig nagy és nehéz munka, amelyre jól hozzá kell készülni, hogy jól lehessen azt elvégezni.

Vitéz véreink ott a harcmezőkön aggódó gonddal sóhajtanak felénk az első meleg napsugárban:

— Vajjon mi lesz otthon, mi lesz a földdel?

Mi azonban munkára készen, bizó erővel üzenjük nekik vissza:

— Ne aggódjatok, elvégezünk mindent helyettetek, érettetek, hazánkért, szent földünkért. A ti hős karjaitokkal társulva, édes hazaföldünk ősi ereje fogja meggyőzni és megnyerni ezt a háborut.

Ennek az erőnek kifejtésére pedig már most, a tavasz hajnalán, készülnünk kell. Ha jól megyünk a közeledő tavasz elébe, mindent meggyógyitó uj erejével segiteni fog rajtunk a meleg fuvalatnak ez a balzsamos ereje.

Senki se feledje el, hogy még a békés tél is nagy veszteségeket hagy maga után. Hát még a mostani! Hogyan fogjuk pótolni elpusztultjaink nagy sorát? Munkával, a legmegfeszitettebb munkával, előrelátással és takarékossággal.

Most ez a három szó: előrelátás, takarékosság, munka, — a nyert háboru, a békés dicsőség három záloga. Nem szavak ezek már, de életbevágó igazságok. Nemzetek sorsának megmentői. Szivével értsen meg bennünket minden olvasó, s nemcsak eszével, amikor ezeket a betüket olvassa. Ha mégsem hinne ennek az irásnak, sanyaruan fogja sinyleni hazafiatlan nemtörődömségét.

De nem is hisszük, hogy akadna ilyen hitványlelkü, közönyös ember. A munkakerülőt most ugy kellene elpusztitani, mint valami káros férget, mert szeretett hazánk élő fáját rágja az csak. Hallszik, hogy némely községben a hadisegély utján odajutott pénzből olymódon élnek némely emberek, hogy mitsem törődnek a jövővel, a földdel, hozzátartozóikkal és falubelieikkel sem. Az ilyen bitangra — ha igaz volna ez a hir — kevés volna a magasságos Isten tüzostorának rácsapása is. Nyomorultan kellene elpusztitani az ilyet, mert hazaárulást követ el, ami háboruban felakasztással jár. Már pedig most minden ember katona és minden katonának a posztján kell lennie. Az egyiknek a harci tűzben, a másiknak — nekünk — itthon a munka mellett.

Magyar ember hazaáruló még sohasem volt! Ne essék hát több szó erről a galádságról.

Csak még annyit, hogy aki léhűtő módra, herén él a segélyként kapott pénzből, azt a hatóság megfigyeli s tőle a segélyt elveszik. Szerintünk az édes-kevés büntetés, de ha a csufság és a szégyen mellett enni sem fog tudni, jobb lesz ugy?

Uj tavasz jön. Uj idők kezdődnek, uj erők fakadnak, uj dolgok történnek az egész világon. Uj, soha nem képzelt erővel kell hozzáfognunk dolgozni létünk és hazánk érdekében.

A háboru nehéz és kemény. De még mindig birjuk és kifogjuk birni, mert segit rajtunk a hüséges anyaföld termése De csak akkor, ha nem ér bennünket készületlenül a tavasz.

Gazdák, emberek, gondoljatok a tavaszra! Készitsétek az ásókat az ekéket a föld felszántására, forgassátok, szelőztessétek meg a magvakat, amelyeket az anyaföldbe kell vetni, hogy életünket, országunkat fenntartsa. Várjátok a napot, amelyen szünik a fagy, a jég és mindenki a helyére állhat, hogy teljes erejével megkezdhesse az uj idők, uj tavaszok, uj, békés munkáját.

Es mindenekfelett legyen készen mindenki, várja mindenki felkészülten a tavaszi munkát.

MAGYAROK, ELORE!

Végig zeng ez a kiáltás a világ fölött és megremegteti a fáradt, kiéheztett orosz hordákat, amelyek riadtan, ész nélkül menekülnek a mi egyre jobban előretörő csapataink elől.

Magyarok, előre! harsan föl ez a két szó és a Kárpátoktól a Visztuláig mint egy diadalmas hozsána zeng a magyar hősök ajkairól a holdfényes, tavaszodó éjszakákba. Es a hónapokig orosz iga alatt roskadozó Bukovina földjén magától kicsirázik a buza, mert minden, ami ujra éledő életet érez ezen a földön, a mi diadalmas előrenyomulásunk nyomán, a véresen visszavonuló oroszok mögött az uj felszabadulás szabad boldogságában készül a régi, békés, termékeny életre.

Hadicselek a nagy háborúban.

A német harctéren nemrég észrevették, hogy különböző csapatrészek francia egyenruhában harcolnak. Az ilyenféle hadicselnek megvolna az értelme: a szövetségesek csapatai kétségtelenül érzik, hogy a német katona, amint angollal kerül szembe, a legnagyobb elkeseredéssel és dühvel verekszik. Az egyenruhacsere nyilván arra való, hogy a németeket bizonyos csapatrészek mozdulataira nézve tévedésbe ejtse. Hogy azonban célt érnek-e cselükkel az angolok, alig hihető, mert az angol katona jellemző arcát már messziről megismerik a németek.

A hágai egyezmény (amely egyöntetüen szabályozza a háború bizonyos helyzeteit) csak az ellenség egyenruhájának viselését tiltja. A tulajdon egyenruha változtatása, lovasságnak gyalogsági ruhába bujtatása s viszont, mindez régi hadicsel, amellyel minden hadsereg él a maga módja szerint. Rendkivül érdekes megfigyelés, hogy még ebben a rengeteg háborúban is, melyben az egymással szemközt álló ellenfelek a legujabb találmányú fegyverekkel pusztitják egymást, a legkezdettlegesebb hadieszközökhöz térnek vissza a harcoló seregek. Aminek oka jórészt abban van, hogy ez a világháború helyi harccá változott, melynek során számos helyütt hetek hosszant néz farkasszemet egymással ember emberrel. Az egy helyben ácsorgás fölszitotta a katonákban ösztönszerü harcikedvüket és azt az ősi emberi törekvést, hogy az ellenséget cselfogásokkal tegyék ártalmatlanná. Hetek hosszat olykor mindössze száz méternyire állnak egymástól az ellenfelek. Ilyen helyzetekben a messziről ölő fegyverek nem jutnak szóhoz, a döntés az egyesek kezében, a személyes bátorságban, ügyességben, leleményességben és erőben van.

Egy helyen, ahol vadászok voltak a tűzvonalban, jó messzelátóval körülbelül ezer méternyire egy alacszny bokor volt látható az ellenséges lövőárkok előtt. A bokor állni látszott és csak hosszabb megfigyelés után derült ki, hogy lassan előrefelé, mozgott. Mögötte hason, mint a kigyó, egy ellenséges katona csúszott. A mi vadászaink azonban jól lőnek és odatúl a bokor elhanyatlott. Föl sem egyenesedett többé.

A zöld lomb, mint álcázóeszköz, egyik legtöbbet használt hadiszerszáma volt ennek a háborúnak. Az a sok ezer fenyőfácska, amit harcosaink karácsonyra kaptak hazulról, nem annyira karácsonyfának szolgált, mint inkább hadicélokra. A kis fenyőfák mögött kitünően elbujik a katona, s ha kell, mögötte aránylag biztonságban jut a terepen előre. Ha elég van belőle, még a repülő emberek sasszeme számára is fölfedezhetetlenné tesz egész helyzeteket, lovat, lovast, vonuló szekéroszlopokat, tüzérséget és tábori konyhákat.

A hadicselnek e fajtáira nézve nem találtak védelmet. Megengedett hadicselnek minősiti a hágai egyezség az általmadásokat, a szinlelt visszavonulást, vagy menekülést, az ellenség jelszavával való élést, tulajdon erejéről és hadállásairól hamis hirek terjesztését, az ellenség megszökött katonáinak magához bocsátását és a lakosság elégedetlen részeinek fölhasználását. A nemzetközi jog még ennél is messzebb megy: megengedi például »hadi előnyök szerzése céljából ellenséges magán- és katonai személyek megvesztegetését«, sőt harmadik fél által elkövetett bűntetteknek (például orgyilkosság, gyujtogatás, rablás) kiaknázását.

A környezet színéhez és alakjához alkalmazkodás, az ellenségnek haszontalan hadállásokba csalása, az ellenséges tűz megtévesztése, mindez annyi lehetőségét rejti magában a cselvetésnek, hogy méltán beszélhetünk a hadicselek bámulatos fejlődéséről. Hiszen megtörtént az, hogy katonáink beszélőgépet állitottak egy

Nem arra az ijedős, minden percben az uj menekülés gondolatával foglalkozó kapkodásra, amibe Csernovic első felszabaditása után kezdtek az emberek. Nem abba a féléletbe, amiből minden pillanatra ujra kiverhet egy orosz offenziva, nem arra a szomoru visszatérésre, ami inkább csak vegetáló látogatás a szülőföldön, a temetőben, ahol a kozákhordák csak az időt és a romokat hagyták meg, a hol a hazatérő egy kicsit kisirhassa magát. Nem arra, hogy amit még lehet, megmentsenek a feldult otthonból és elvigyék oda, ahol az uj életre berendezkedtek a menekültek. Nem arra.

Mert a mi csapataink mostani hóditása több egy epizódnál, több egy kirándulásnál a kárpáti bércek közül a csernovici szántókra; és a menekültek boldog visszavándorlása több egy hullámverésnél, amelyet miután sós könnyével megáztatta a kopár sziklákat, uj medrébe visszasziv a megáradt folyó. A mi bukovinai offenzivánk fölényes, nyugodt előrehaladása az egész kárpáti harcvonalra nagy jelentőséggel biró hadifordulat, amit nem a szerencse, hanem az előrelátó hadvezetőség számitott ki igy, hogy a mi haditerveink előtt csődött mondjanak az orosz gépfegyverek és szöges ostorok parancsszavaira épitett offenziv törekvések. A mi bukovinai területvisszahóditásunk az orosz hadsereg összeomlásának diadalmas megpecsételése.

A mi előretörésünk a kasza előretörése, amely nem rablott kincsekre vadászik és asszonysikoltások ellen harcol, hanem azt a földet védi és áldja meg minden elhullott vércsöppjével a magyarnak, amelyet ezer év veres harcaival a magáénak szerzett és amelyből a legdrágább buza, a jó magyar, jó ducos kenyér buzája termett. A mai előretörésünk nem az elcsigázott mongolok és kaukázusiak, céltalan mészárszékre hurcolása, a mi diadalorditásunk nem a vérmámor ekszt ázisa, hanem imádságos éneke az aratók dalának, akik verejtékükkel dolgozzák meg azt a földet, amelyet most a vérükkel vesznek vissza, hogy ujra bevessék, ujra arassák, ujra életre teremtsék az alvó tarlók, dermedésben pihenő mezők lelkét.

Csernovic, Kolomea és a többi bukovinai és galiciai város visszahóditásának történelmi nagyszerüsége mögött ott él a mi fajunk, a mi népünk karakterének erős vonása, ami erőt ad minden ostrom ellen és amit legyőzni, leigázni nem fog tudni soha sem oroszország, sem az egész világ!

NAPIHIREK

Zsoltár a kenyérről.

Ó rózsaducos friss buzakenyér!
Erők forrása, őserő és illat!
Te hivod estebédre fiainkat,
A vas egészség pirja tőled pirkad:
Friss buzakenyér!
Gondolni rád egy álommal felér.

Nincs párod neked, vallom és hiszem.
Nincs róna, mely ugy pergetné a gyöngyöt,
Se nap, mely ugy puhitná a göröngyöt
A te számodra: élet, buzaszem!
Friss buzakenyér!
Kivül arany, belül pehely, fehér.

A te erőd egy fiaink izmával:
Egy-anya-szülte élő, pengő acél.
Tán ők is ugy nőnek a buzaszárral,
Megkeményedve, mig cibálja a szél,
Friss buzakenyért!
Benned a magyarság lelke él.

De most fekete a mi kenyerünk,
Mint gyászpalást, mint a megolvadt vér,
És ráirva mind, a mit szenvedünk,
Egy fekete lap, a mely szent nekünk —
Inséges kenyér!
Fekete kenyér!...

Kiss József.

Hősök csarnoka.

Az illusztrált lapok valóságos képcsarnokot mutatnak be a hősökből, szerény lapocskánk csak nevüket és tettüket akarja megörökiteni. Multheti felhivásunkra ime ismét néhány hős kitüntetését sorolhatjuk elő. Lélekemelő ünnepély volt vasárnap a határrendőrségen, amikor Mándics Dezső két határrendőrnek Meleg István és Jakabfalvy Józsefnek akik Báziás bombázása alkalmával lélekjelenetükkel és bátor viselkedésükkel magukat kitüntették, melükre tüzte az érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján. — Boszniába szakadt egy öldink, Grosz Ede, aki hanpsesaki katonai posta vezetője, akinek a főparancsnokság az ellenséggel szemben tanusitott bátor magaviseleteért a nagy ezüst vitézségi éremet adományozta. — Lechner Ede mellét az ezüst vitézségi érem disziti, kapta mert dacára, hogy srapnel esővel borították el a helyet, ahol ő bajtársai számára kutat furni akart, előbb el nem hagyta helyét, mig munkáját be nem fejezte — Kornauer Ferenc a 20. tábori tüzérezred szakaszvezetője az ezüst vitézségi érme előtt a katonák „József apánk"-ától (József főherceg a VII. hadtest parancsnokától kapott elismerő sorokat. — A távirdaezrednél szolgáló Seemayer Ede szakaszvezető az ezüst vitézségi éremet kapta. — A városi kézbesitő Schäffer János, ki honvédeinknél mint szakaszvezető szolgált, bátor magaviselete miatt az első osztályu ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve és előléptették örmesterré.

Eljegyzés. Alsókorompai Homoky Béla, tisztb. főszolgabiró eljegyezte az orsovai fővámhivatal fő ellenőrének Bonomi József leányát Gabriellát.

Halálozás. Borügynökeink legörebbikje hunyta le pénteken örökre szemeit. Merkado S. 82 éves korában halt meg. Halála általános részvétet keltett, különösen a bortermelők körében, akik már évtizedek óta állottak vele üzleti összekötetésben. Évtizedek óta látta el a megboldogult, nem csak a helyi lapokat hanem a szaksajtót is objektiv tudositásokkal. Temetése ma délután 2 órakor lesz.

Elismerés derék postásainknak. Most amidőn nincs ugyszólván család, a melynek egyik másik tagja nem volna ott a csatamezőn, és az itthon levők várva várják a hirt, most amidőn mindenki lesi a levélhordót, hogy ujságot kézbesitsen, most midőn sokszor nagy nehézségekkel kell a posta hivatalnoknak megküzdeni. Látjuk mily oriási feladat megoldásán dolgozik a derék postások hada. A közönség tudta mérlegelni ezt a túlfeszitett munkát, de most a legfelsőbb elismerés is érkezett, őfelsége elismerő sorai kerültek most a postásokhoz.

A «V. M. I. O. E." közgyülése március hó 7. d. u. 3 órakor az egyleti helyiségben tartatik meg a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés. 2. Könyvtáros jelentése. 3. Zárszámadás és költség előirányzat. 4. Esetleges inditványok. Határozat képtelenség esetén a közgyülés 21-én tartatik meg. Ez uton meghivja az elnökség a tagokat és érdeklődőket.

Hadi fogságban. Grünwald Ferenc földink hozzátartozóinak Kanszkból (Szibéria) irt, hogy ott hadifogságban van.

Müvészi hangverseny. Nem rég egy cikkben rámutattunk a Vörös Kereszt Hadikorházban oly önzetlenül és önfeláldozóan müködő ápolónők munkájára. Most ujabb tettüket kell kiemelnünk, nagy tervvel foglalkoznak a közel jövőben a Vörös Kereszt javára nagyobbszerü hangversenyt akarnak rendezni, mely valóban müvészi estnek igérkezik. Ismerve a szép és nemesért lelkesedő közönségünket, biztos a remény hogy anyagi siker is kiséri ezt a rendezést.

Fellobogozták a városházat. A németek ujabb nagyszerü győzelme általános örömet és lelkesedést keltett nálunk is. Abból az alkalomból, hogy Kelet Poroszországban 100.000 és a Kárpátokban 40.000 fogoly ejtetett Dr. Rezucha István polgármester rendeletére fellobogozták a

---

üres lövőárokba s a gép órák hosszat dudálta az ellenség fülébe a maga többszólamu dalát. A láthatatlan dalosegyesületre mint a záporeső kopogott le az ellenség tüze. Időközönként egy egy katona a futóárokban a géphez lopózott és föl-fölhúzta rugóját. Végül egy oldalt bevágódó lövedék érte az éneklőgépet és akkor az elnémult. Tölcsérét utóbb szócsőnek használták a mieink; mikor már csak 80 méternyire voltak az ellenségtől, azon át izentek neki mindenféle kellemeset.

Egy más alkalommal és más terepen 350—400 méternyire voltak egymástól az ellenséges lövőárkok. A terep sima és áttekinthető volt. Mikor katonáink odaérkeztek, előtte való napon egy borju bukkant fel a golyászántotta terepen. Egy eleven, négylábu borju. Megjelenésének az lett a következménye, hogy mindkét részéről abbahagyták a lövöldözést és azután is ugy vették egymást célba, hogy a golyók megkiméljék az állatot. Mindegyik ellenfél azt remélte, hogy az eleven pecsenyét feléje vezérli a gondviselés. A borju azonban középütt legelészte nagy éhesen a gyér füvet.

Egy német katona ekkor véget vetett a kinzó türelmetlenségnek. Valahonnan egy acél pajzslemezt keritett, gondosan beburkolta zöld lombbal, végén hurokra kötött hosszu kötelet csavart félkarjára, azzal hason megindult lassan, óvatosan élő célja felé. El is jutott a borjuig, sikerült is észrevétlenül nyakába vetni a hurkot és részint szelid erőszakkal, részint biztató szavakkal a maga lövőárka felé vontatta a jámbor állatot. Igen ám, de az ellenség végre is észrevette, hogy a borju elpártol tőlük. Nem találták ugyan ki, hogy miféle csellel éltek a németek, de minden módon meg akarták akadályozni, hogy ellenségeik egyenek másnap borjupecsenyét. Egyszeriben megindult a golyók özöne és a szegény borju élettelenül terült el a földön. De a német katona akkor már biztonságban volt és társai a kötél segitségével kényelmesen födött helyre vonszolták a kimult állatot. Tizennégy golyó járta át a borjut. Még se lett ólommérgezés a folytatása ennek a lakomának, amit következő nap az árok legénysége csapott belőle. Mészáros hiján a század asztalosa vagdalta szét és sütötte meg a borjut.

város házát. Magyar, osztrák és német zászlok hirdették, hogy hü szövetségesünkkel az öröm is közös,

Háborus előadások. Az elmult csütörtökön Zappé Ede dr. járási orvos tartott előadást a »V. M. I. Ö. E.« egyletben a háborus közegészségügyről. Az előadás már külsőségeiben is figyelemreméltó volt, amennyiben rekord-hallgatóságot vonzott az egyesületbe. Ennyien még ifjusági egyesületi előadást nem hallgattak végig, bár e tekintetben a multakból is szép sikerekre lehetne rámutatni. A nagy érdeklődés kétségtelenül a minden dolgában páratlanul lelkiismeretes és puritán jellemü előadó iránti köztiszteletnek tulajdonitható. Örvendetes jele azonban ezen érdeklődés a kulturális tevékenység iránti fogékonyság fokozódásának is, valamint a háborus állapotból folyó ama rendkivül fontos közegészségügyi érdekek felismerésének, amelyeket mindnyájunk kötelessége tőlünk telhetőleg szolgálni és kielégiteni. Zappé dr. előadása nemcsak közérdeklődést váltott ki, (ezen előadás után nem mondhatja többé senki, hogy városunk lakossága indolens, amikor közegészségügyi kérdésekről van szó) hanem tanulságos voltával és közvetlenségével le is bilincselte mindvégig a hallgatóság érdeklődést. A háboruval kapcsolatos fertőző betegségek kórtüneteinek, lefolyásának, az ellenük való védekezésnek megvilágitása mellett rendkivül vonzóvá tették az előadást a történeti vonatkozások, a régebbi háborukból a hallgatóság elé idézett példák és tanulságok. Érdemes és közhasznu dolog lenne az előadást egész terjedelmében sajtó alá bocsájtani. — Még a következő előadások vannak hátra:

Március 4. Tömeglélektan. Hlubovizky K.

Március 11. A háboruk hatásai, Pongrácz A.

Vörös Keresztünk. Ez a hét havi önzetlen munkálkodás, a több száz sebesült ápolása, a Vörös Kereszt Egylet anyagi erejét nagyon is igénybe vette. Nagy közönség, mintha érezné azt, ismét siet a nemescélu egylet segitségére. Zoffmann Sándor sörgyáros a szokott évi reklám plakátokat megváltotta és 250 kor. juttatott a Vörös Keresztnek — Vendéglőseink és mozitulajdonosok is dicséretes akciót kezdeményeztek, ottállanak a genfi keresztes gyüjtőperzselyek amelyekben fillérből lesznek a K: A Verseczi Kaszinóban 44 k. A Nap vendéglőben 38 k. A Kaszinói teremben 15 kor. Modern-moziban 12 kor Tangl vendéglőben 10 kor. és a Schüssler moziban 8 kor. — Csütörtökön e hó 25-én a V. M. I. Ö. E. Dr. Zappé Ede előadása után gyüjtést rendeztek a Vörös Kereszt javára, a mely 21.61 kor. jövedelmezett. Remélhetőleg ez az adakozáai kedv csak fokozódik, hogy a Vörös Kereszt minnél tovább fejthesse ki áldásos müködését.

Öngyilkossági kisérlet a vonaton. F. hó 18-án a Temesvárról jövő 7 órai személyvonat egyik kocsijába Alsósztamorán egy 18—19 évesnek látszó jól öltözött fiatal ember szállt fel. Alig hagyta el a vonat pár kilóméterre az állomást, egy hatalmas dörrenés hallatszott. A jegyvizsgáló kalauzok gyorsan átkutatva a kocsikat, az egyik harmadosztályu fülkében találták az Alsósztamorán fölszállt fiatal embert a padozaton vergődni, ki szive táján lőtt testébe. Hiába kérdezték tettének okát, erre vonatkozólag választ adni nem akart. Versecz állomáson a szerencsétlen embert kivették a kocsiból, honnan azonnal kórházba szállitották. Öngyilkosságának okát és személyazonostágát ez ideig nem tudták megállapitani.

Gabonakészlet összeirás. Felhivjuk a közönség figyelmét a buza, rozs árpa és zab összeirása tárgyában kiadott rendeletre. Az összeirásra a földmivelésügyi miniszterium részéről Soltész Károly és Dr. Medzihradssky Miklós bizattak meg.

Ausztria-Magyarország szemléltető térképe nélkülözhetetlen minden irodában, hivatalban s a magánhasználatban is. Szolgálatot teszünk tehát a közönségnek, midőn figyelmét felhivjuk a Freytag-féle térképre, mely 1:1,500.000 mértékben készült. Ára két korona. Vászonra huzva, összehajtva, vagy léccel ellátva 4 korona. A térkép kiadója G. Freytag und Berndt cég, Wien VII., Schottenfeldgasse 62. A térkép 92 centiméter hosszu és 70 centiméter széles és a monarkián kivül ábrázolja a szomszédos országok határszéli vidékeit is. Hat szinben készült s feltünteti az osztrák-magyar monarkia politikai beosztását is. A vasutak, utak, folyók, hegységek és sikságok pontosan és könnyen felismerhetően vannak a térképbe rajzolva A felsorolt helységnevek száma igen nagy és a fővárosok, megyeszékhelyek és járási székhelyek külön vannak megjelölve A magyarországi és horvátországi helységek a legujabb törvények figyelembe vétele mellett vannak megnevezve.

A maximális árak túllépése. Városunkban ugy a heti piacokon, mint az üzletekben a hihivatalosan megállapitott maximális árakat nem tartják meg se a gabonanemüek eladásánál, sem egyéb a mindennapi életben szükséges élelmezési cikkeknél. A piac szigoru ellenőrzése nagyon szükséges, mert már hallhatlan árakat követelnek az eladók és a vevők kénytelenek azokat elfogadni, ha egyáltalában a szükséges cikkeket megkapni akarják. Erre a körülményre a rendőrhatóság figyelmét felhivni kötelességünknek ismerjük.

Diákok mint konyha kertészek. A háborus idő oly különleges viszonyok előidőzői, mire békés időben senki sem gondolt volna, melyeknek célszerüségeit rendes viszonyok között át nem láttuk volna. Most azonban hogy kofáink napról napra staigerolják a zöldségnemüeket, már mi is többször utaltunk arra, hogy minden termelésre alkalmas talajrészt hasznos módon kell kiaknázni. Oly praktikus módra azonban, mint a cserkészcsapat vezetője Dr. Greszler Gyula főreál iskolai tanár most kezdeményezett, senki sem gondolt volna. Ő a várostól konyhakertészeti célra egy holdnyi területet kért, amelyet a cserkészekkel és a diákséggal akar megmüveltetni. A városi tanács belátta ennek az akciónak praktikus voltát és készségesen engedett át alkalmas területet, melyen a jó idő beálltával látni fogjuk, mint ásnak, fáradoznak majd diákjaink, hogy tagjaikat erősitsék és hogy praktikus módon tanulját megszeretni a munkát. De más jó oldala is van ennek egy holdnyi területen lehet egyes zöldség nemekből annyit termelni, hogy időközönkint a piaci árakra is befolyással lesz és a drágaságot a magas regiókból ismét a földre kényszeritse. Az idén még a kezdet nehézségeivel kell megküzdeni, hisz a szerszámok, magvak beszerzése nagy anyagi áldozatokat kiván. Sok házban akad fölösleges kertiszerszám, de a vaskereskedők is adhatnak nehány darabot, ezzel a szép és igen praktikus célt szolgálnók. Ujabb bizonyiték ez, mennyire sziven viseli főreáliskolánk vezetősége a reábizott itjuság minden oldalu nevelését.

Halálosvégü szerencsétlenség. Bán Mihály a keményitő gyárban mint munkás volt alkalmazva A napokban egy létrán dolgozott, egyszerre ráesett a gép szijára, a mely a szerencsétlent magával ragadta és borzalmasan összetörte, ugy hogy rögtön kilehelte leikét.

Népfelkelő bemutató szemle. Az 1 96, 1895 és 1891 évben született népfelkelők bemutatási szemléjére f. évi március hó 13, 15 és 16 án tartatik meg a »Városkerti vendéglő« helyiségében. A szemlére a népfelkelők külön »Idézéssel« fognak meghivatni.

Bequartirozás. A katonaság által a polgári hatóság közbenjárása nélkül eszközölt katonai beszálásokról a háztulajdonosok kötelesek a beszállásolást követő napon a városi rendőrkapitányságnál a csapattest és alosztály (zászlóalj, század, üteg) mellett jelentést tenni az ezután felmerült dijak szintén a rendőrkapitányságnál kifizettetnek.

— Felelős szerkesztő: KIRCHNER ERNŐ. —

Szerkesztői üzenetek.

F. A. Novelláját békesebb időre tettük el. Esetleg valami aktuális temát irhatna meg?

HIRDETÉSEK

Magyar gépirónő
állást keres
Cim a kiadóhivatalban.

164|915 sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy az alant felsorolt városi szántó földek a következő napokon reggel 8 órakor a helyszinén tartandó árverésen tavaszi vetés célra a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett haszonbérbe adatnak

u. m. f. é. március hó 1-én hétfón és 2. kedden a mészáros-puszta nevü 382 hold szántó.

március hó 3-án szerdán a nagyréti XIV. és XV. terv. sz. szántón vissza maradt 140 hold.

Versecz, 1915 évi február hó 25-én.

Welterschan, vár. tiszttartó.

ad 1390|1915 szám.

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. földmivelésügyi minister ur 2800 eln. 1915 sz. rendelete alapján ezennel közhirré tétetik, hogy mindazon állami segélyben részesült és munkaképes asszonyoknak, a kikről meg fog állapittatni, hogy a maguk gazdasági dolga elvégzése után munkába nem mennek, a 130.000|1914 sz. pénzügyministeri kiegészitő rendelet 10 §-a alapjan a segély vagy megfelelően le fog szállittatni, vagy teljesen meg fog szüntettetni.

Az erre vonatkozó felügyeletet a gazdasági intéző bizottság fogja gyakorolni.

Versecz, 1914 február hó 23-án.

Dr. Rezucha, kir. tan. polgármester.

1048|1915 sz.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulirott városi adóhivatal ezennel felszólitja mindazokat a kik a községi adófőkönyvben elöirt és az 1909 évi XI. t.-c. 26 § a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt, járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhirré tételétől számitott 8 napon belül, vagyis e hó 24-éig az alulirott városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Verseczen, 1915. februar hó 16 án.

Bodry Mihály.
adóügyi tanácsnok mint hiv. főnök

Hirdessen a „Délvidékben“.

2559|1915 sz.

Felhivás!

A földmivelésügyi minister ur közelelmezés és az állattenyésztés érdekeit minden eshetőségre biztositani óhajtván, felhatalmazta az országos gazdasági bizottságot, hogy azoktól, akik felesleges tengeri készletüket felajánljak, f. évi március 1-ig nagyobb mennyiségü tengerit vásároljon. Felhivom tehát a termelőket, hogy tekintettel az idő rövidségére a városi tanácsnál (Held Gusztáv gazdasagi tanácsosnál) haladéktalanul jelentsék be, hogy milyen mennyiségu tengerit akarnak eladni az országos gazdasági bizottság részére. Az országos gazdasági bizottságot a m. kir. ministeriumnak a 610 sz. rendelete alapján felhatalmaztam, hogy fo-

lyó évi március 1-ig az önként jelentkezőktől megvett tengeriért a magan forgalomra nézve hatóságilag megállapitott legmagasabb áraknál többet, nevezetesen közönséges és lófogu vagy kevert tengeriért mm. 27 k-t, a cinquantin florentini, putyi és fehér gömbölyü tengeriért mm. 30 k-t fizessen.

A megvett tengerit az eladó egészséges minőségben időszakilag száraz, morzsolt és rostált állapotban a rendelkezésére adott zsákokban vagy esetleg nyilt fuvarban a legközelebbi vasuti, vagy hajó állomásra szállitva, akkor tartozik átadni, amikor erre felhivatik. A tengeri ára az átvételkor készpénzben azonnal kifizettetik készpénzfizetés nélkül a tengerit az eladó nem köteles átadni.

Minden eladó köteles akkor, amikor tengerije már száraz és szállitható, a községi elöljáróságnak ezt azonnal szintén bejelenteni.

Ha az átvétel április vagy május havában történik a vételárhoz közönséges és lófogu vagy kevert tengerinél havonként egy korona, egyéb tengerinél havonként 50 fillér többlet jár az eladónak.

Amidőn az eladó készletek azonnali bejelentésére a gazdaközönség figyelmét felhivom, megjegyzem, hogy ha március 1-ig ezen az uton nem sikerül az egész szükségletet biztositani, kénytelen lesz a földmivelésügyi minister ur a kényszer requirálást elrendelni, de nem a most meg ajánlott kivételes árakon, hanem a hatóság által megállapitott árak alkalmazásával s a requirálást az olyan tengeri termő vidéken fogja végrehajtatni, ahonnét önkéntes eladásra aránylag kevés készletet jelentettek be.

Versecz, 1915 február 18-án.

Báró Dániel Tibor főispán.

2757|1914 szám.

A m. kir. ministerium 649|1915 M. E. sz. rendelete a buza és rozslisztkiméréséről

A m. kir. ministerium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. törvény cikknek és a hadi szolgáltatásról szóló 1912: LXVIII. t.-cikkeknek kiegészitéséről intézkedő 1914: L. t. c. alapján a következőket rendeli:

1 §. Kenyér, kenyérnemüek, vagy más sütemények előállitásával ipar vagy kereseteszerüen foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek vagy egyének az 5 §. rendelkezései alá nem eső kenyérnek, kenyérnemünek, vagy más süteménynek előállitásához buza vagy rozslisztet vagy ezeknek árpalisztel való keverékét csak ugy használhatják, továbbá a már elkészitett tésztát megsütésre csak akkor fogadhatják el, ha a felhasznált lisztmennyiségnek legalább 50% a tengerliszt.

2 §. Olyan kenyeret, kenyérnemüt vagy más süteményt, amelynek előállitásához buza vagy rozslisztet az 1 §-ban megállapitott aránynál nagyobb mennyiségben használtak fel, tilos forgalomba hozni, kivéve ha az 5 §-ban megállapitott kivételek alá esik.

Az 1 § rendelkezésének megfelelő arányu keverékből előállitott kenyeret, kenyérnemüt vagy más süteményt, ha sulya kisülve 50 gramnál nagyobb, csak a sütés befejezésétől számitott 24 óra eltelte után szabad forgalomba hozni.

3 §. A belügyminister az 1 és a 2 §-ban foglaltaktól eltérő rendelkezéseket állapithat meg olyan helyekre nézve, ahol tengeriben hiány van. Ilyen esetben a kenyérhez, kenyérnemühöz, vagy más süteményhez a buza vagy rozslisztet oly arányban kell felhasználni, hogy az egész keverékben legalább 25% burgonya legyen.

4 §. Az 1 és 3 §-nak a buza, rozs, árpa és tengeriliszt, valamint, a burgonyakeverési arányára vonatkozó rendelkezéseit a belügyminister a törvényhatóság első tisztviselőjének felterjesztésére a törvényhatóság egész területén vagy egy részén a magánháztartasokra is kötelezőknek állapithatja meg.

5 §. Az 1 és 2 §-ok rendelkezései alá nem esik:

a) az a cukorsütemény, amelyben az előállitásához felhasznált összes anyagokból a liszt nem éri el az egész mennyiség 50 %-át;

b) a buza, rozs, vagy árpaliszt felhasználása nélkül előállitott mindennemu sütemény;

c) a pékiparban előállittatni szokot vizes zsemlye;

vizes zsemlyét azonban naponkint csak egyszer abban az időben szabad előállitani, amelyet erre községekben a főszolgabiró, rendezett tanácsu és törvényhatósági jogu városokban, valamint Budapest székesfővárosban és Fiume városában és kerületében a városi tanács a község vagy város egész területére egységesen megállapit.

d) az a sütemény, amelyet kórházak, üdülőházak és gyermekeket vagy betegeket ápoló egyéb intézetek szükségletére vezető orvosai határozott minőségben és mennyiségben rendelnek;

e) a katonai parancsnokságok által megrendelt sütemény.

6 §. Aki az 1—5 §-ok rendelkezéseit megszegi kihágást követ el és az 1914: L. t.-c. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri biróságnak a székesfővárosi m. kir. államrendőrség működésének területén az államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7 §. Ez a rendelet marcius hó 1-ső napján lép életbe. Hatálya Horvát Szlavonországokra nem terjed ki.

E rendelet életbeléptével hatályukat vesztik a 8800|1914 M. E. számu rendeletének ezzel ellenkező rendelkezései.

Budapest, 1915 február hó 16-án.

Gróf Tisza István s. k. m. kir. ministerelnök

2930|1915 szám.

Joanovich Sándor kir. kormánybiztostól.

Szám: 519 kmb|1915.

Temesvár és Krassó-Szörény vármegyék alispánjainak, Temesvár, Versecz, Fehértemplom, Lugos és Karánsebes városok polgármestereinek és az összes főszolgabiráknak.

Nap-nap után panaszok érkeznek hozzám mely szerint az államsegélyben részesülők egyszerüen megtagadnak minden munkát. A főszolgabirák jelentik, hogy az aratási munkára egyáltalán senki sem szerződik le, a kukoricza alá földeket is csak hihetetlen feltételek mellett óhajt vállalni a nép. A ki nem dolgozik, az ne is egyék. Ezen elvből kiindulva szilárd az elhatározásom, hogy a reám bizott kormánybiztosság területén a legradikálisabb eszközöket is felhasználva, kényszeriteni fogom a népet, hogy a felajánlott államsegélyt ki is érdemelje, és elvárom, hogy ebbeli törekvésemben az alispán és polgármester, valamint főszolgabiró urak hathatósan támogatni fognak. Minden hatóságnál fel van fektetve az államsegélyben részesülők névjegyzéke, kitüntetve a családtagok számát és azoknak életkorát is. Felhivom, hogy ezen nyilvántartás alapján egy uj nyilvántartást, fektessen fel, melybe az összes munkabiró férfiak a 60-ig évig, munkabiró nők és gyermekek a betöltött 12 évtől kezdődőleg felveendők. Ha a városok vagy községek területén bárminemü munka akad a melyre az illető munkaadó munkást nem kap, forduljon az illető a polgármesterhez vagy a község elöljáróságához, mely részére az összeirottak sorából egy majd később megállapitandó méltányos munkabér mellett munkásokat fog kirendelni. Attól, a ki a kirendelés dacára munkát nem vállal az államsegélyt egész családjára nézve be fogom vonatni. Magától értetődik, hogy ezen munkások összeirásába csak azok veendők fel, kik tényleg munkaképesek. Miután a tavaszi munkálatok küszöbön állanak, felhivom, hogy az összeirást sürgősen foganatositassák és ennek megtörténtét március hó 5-ig bejelentsék.

Temesvár 1915 február 17-én.

Joanovich s. k. kormánybiztos.

2999 tan. 1915 sz.

Hirdetmény.

A m. kir. ministeriumnak 721|915 M. E. szám alatt rendelete alapjan közhirré tétetik, hogy Versecz város tanácsa a mai alulirott napon tartott tanácsülésében a 8682|814 M. E. rendelet 5 §-a szerint alakitott és erre a célra ujból összehivott ármegállapitó bizottság által felvett jegyzőkönyv alapján a tengeri lisztért követelhető legmagasabb árat 33 kor. azaz harminchárom koronaba állapitotta meg.

Az ár megállapitó bizottságnak illetve a városi tanácsnak ezen határozata ellen a határozatnak a helybeli lapokban történt közzétételét követő nyolc nap alatt birtokon kivül felebbezésnek van helye a kereskedelemügyi ministerhez.

A tengeri liszt legmagasabb árára vonatkozó fennti határozat 1915 évi március 1-én lép hatályba.

Visszaélések a 422|915 M. E. számu rendelet 2 §-a szerint büntetnek.

Ha a tengeri liszt árusitása a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban (kicsinyben vagy részletkereskedésben) történik az eladó csak olyan árakat számithat, amelyek a megállapitott legmagasabb araknál nem aránytalanul magasabbak. Az ez ellen vétőket az 1914 évi augusztus hó 5 napján 5600|1914 B. M. Eln. szám alatt kelt belügyministeri rendelet 4 §-a értelmében kell büntetni.

Versecz város tanacsának 1915 február hó 26-án tartott üléséből

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

2679|915.

Hirdetmény.

A város tanácsa közhirré teszi, hogy a m. kir. földmivelésügyi minister ur az 1912 évi LXIII. és LXVIII. és az ezeket kiegészitő 1914 évi L. t.-cikkekben, valamint a m. kir. ministeriumnak 240—915 számu rendeletével adott felhatalmazás alapján elrendelte a város egész területén a

buza, rozs, árpa és zab

készletek összeirását és az alábbi módon meghatározandó feleslegeknek az országos gazdasági bizottság részére leendő lefoglalását

Köteles ez okból a város minden lakója, kinek birtokában buza, rozs, árpa és zab készlet van, az e célból nála megjelenő bizottságnak az egész készletet hüen bemondani és azt előtte feltárni.

A bizottság za egész mennyiséget ott helyben nyilvátartásába veszi, a házi szükségletre szükséges részt kiszámitja és az ezen felüli mennyiséget lefoglaltnak jelenti ki.

A lefoglalt gabonát annak tulajdonosa senkinek el nem adhatja vagy másnak át nem engedheti, hanem köteles azt az országos gazdasági bizottságnak, a hatóságilag megállapitott legmagasabb áron átadni s ez okból vagy azonnal, vagy a földmivelésügyi ministerium meghatalmazottja által meghatározott időben az általa kijelölt állomáshoz oda szállitani.

Az összeirt készletből a lefoglalás tárgyát nem képezi s igy a tulajdonos birtokában és használatára meghagyandó:

1. A mindenkori kormányrendelet a keverésre vonatkozó intézkedéseinek figyelembevételével a családban levő minden személy részére összesen 108 kg, buza rozs és árpa, továbbá a szegődményesek, napszámosok és szakmányosok részére járandóságuknak a legközelebbi termésig hátralevő időre eső része.

2. Vetőmagra minden bevetendő kat. h. 110 kg. árpa, illetőleg 130 kg. zab.

3. Takarmányozásra minden fedező csődörre 12 mm., minden szopós vagy választott csikóra 150 kg. zab, minden malacos kocadisznóra a kocák részére 100 kg. árpa.

A lefoglalt s beszállitani rendelt gabonának hatóságilag megállapitott maximális árát az átadáskor fizeti ki az országos gazdasági bizottság meghatalmazottja.

Figyelmezteti ennélfogva a tanács mindazokat, kiknek birtokában buza, rozs, árpa vagy zab készlet van, azt azonnal pontosan mérjék fel, hogy a helyszinén megjelenő összeiró küldöttségnek hűen mondhassák be, mert az összeirás adatai még felül is vizsgáltatnak, s mindazok, kik a birtokukban lévő gabonamennyiséget egészben vagy részben eltitkolták, vagy a zár alá vett gabonát felhivásra az országos gazdasági bizottságnak be nem szolgáltatják, az 1914 évi L. t.-cikk 9 §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

A városi tanács azonban nemcsak elvárja, de bizton reméli, hogy a város minden lakója nem a büntetéstől való félelemből, hanam lelkének hazafias sugalatát követve fog ezen felhivásban meghatározott kötelezettségének pontosan eleget tenni.

Versecz, 1915 feb. 20.

Városi tanács.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.